

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

V. leto.

V Gorici, mali traven 1884.

4. zvezek.

Hišni križev pot.

Nobena molitev ni obdarovana od svete matere katoliške cerkve s tolikanj obilnimi, popolnimi in nepopolnimi odpustki, kaker molitev svetega križevega pota. Zato si pobožni kristijani prizadevajo, kjer je mogoče, to molitev, ravno tako kaker sveti rožni venec, vsak dan opravljati. Zlasti dobrim otrokom svetega Frančiška, naj si bodo prvega, drugega ali tretjega reda, mora ta molitev nad mnoge druge ljuba in draga biti; ona je namreč prav za prav frančiškanska redovna pobožnost. Frančiškani so jo vpeljali in razširili, oni so tudi vse do današnjega dne na to mislili, da bi koliker mogoče mnogim oskerbeli priložnost pogostoma se vdeleževati prebogatih odpustkov te molitve. Vže je torej menda ni katoliške farne cerkve, ki bi ne imela podob svetega križevega pota na svojih stenah, blagoslovljenih k zadobivanju omenjenih odpustkov od pooblaščenega mašnika; sem ter tja jih imajo tudi vže podružnice.

Ali mnogim ni mogoče v cerkev hoditi molit križevega pota, naj bi še tako radi, zlasti bolnikom, jetnikom, tem, ki se po morju vozijo, ki prebivajo v deželah nevernih ali krivovercev, ali tudi v katoliški deželi, pa daleč od cerkev, kjer so postavljeni blagoslovljeni štacijoni. Zato je na prošnjo patrov frančiškanov rimskega samostana svetega Bonaventure papež Klemen XIV. 26. pro-

sinca 1773 podelil takim vernim pravico, da morejo zadobiti odpustke svetega križevega pota, ako skesanega serca molijo 20 očenašev, češčenasmarij in „čast bodi Bogu“ deržaje v rokah krucifiks v ta namen blagoslovljen od pooblaščenega mašnika. Sedanji generalni minister frančiškanski, pater Bernardin Portogruárski, pa so dobili od papeža Pija IX. 18. grudna 1877 za bolnike, ki ne morejo moliti toliko očenašev itd., še posebno milost, da naj namestu njih deržaje v rokah blagoslovljeni krucifiks le enkrat obudijo djanje kesanja (*grevingo*), ali pa pobožno izrečejo te besedice: **„Tebe torej prosimo, pridi na pomoč svojim služabnikom, ketere si s predrago kervjo odrešil.“** Koliker krat bolnik te besedice izgovori, ali djanje kesanja obudi, toliko krat se more vdeležiti vseh odpustkov, ki so bili kedaj podeljeni za obiskovanje svetega križevega pota. S tem so pač na stežaj odperta vrata zakladnice svete cerkve; vsi odpustki, ki bi jih mogli dobiti udje tretjega reda zdravi, so s tem prebogato nadomeščeni bolnikom, naj si bodo v tretjem redu ali ne bodo; mati katoliška cerkev daje v največi sili in potrebi vsem svojim otrokom z enako radodarnostjo, kar je v njeni moči in oblasti.

Vprašanje je zdaj, kakšen ima biti križec, ki se mora imeti v rokah, da se zadobe omenjeni odpustki. Pervič ne sme biti celo majhin; najprimerniše velikosti v ta namen bi bil tolik, kaker ga imajo mašniki, ko gredo previdet. Drugič, podoba zveličarjeva na njem mora biti telesno izdelana, ne samo narisana ali vtisujena, tudi ne sme biti lesena ali iz druge take reči, ki se lahko zlomi, stere ali razbije, celo železna ne, temuč iz medí ali mesinga, križ sam pa more biti tudi lesen. Tretjič mora biti v ta namen križ ali prav za prav podoba na njem blagoslovljena od mašnika, ki ima oblast za to. Oblast imajo gvardijani ali predniki samostanov in drugi višji predstojniki frančiškanskega reda; keder gvardijana za delj časa ni doma, ima to oblast tudi njegov namestnik ali vikarij. K blagoslovljenju pa ni treba nič drugega kaker da ima dotični mašnik voljo krucifiks v tak namen blagosloviti ter da naredi čezenj znamenje svetega križa; besede ni treba pri tem izgovarjati nobene, niti kropiti z blagoslovljeno vodo.

Kedor ima takó blagoslovljen krucifiks, ga ne sme prodajati, niti podarjati ali posojati, ker bi s tem izgubil blagoslov. Naj si torej vsaki, ki se želi vdeleževati popisane milosti, sam preskerbi krucifiks ter si ga da potem blagosloviti. Ako pa hoče podariti kedo tak križ komu drugemu, ki si sam ne more iskati zanj bla-

goslova, ga mora dati blagosloviti ne zase, temuč za tistega, ki mu ga je namenil. Sicer se more blagosloviti tudi več križcev tako da se daje blagoslov enemu za drugim s tem namenom, da bo veljal vsaki za tistega, kateremu se bo enkrat dal; pa tudi na ta način velja en križec le za enega človeka, in ako bi ga gdo drugi hotel rabiti, da bi se vdeležil nanj podeljenih odpustkov, bi križec popolnoma izgubil blagoslov in kar je ž njim sklenjeno.

Vender pa morejo — in to je najnovejša milost, ki so jo podelili sveti oče papež Leon XIII. 19. prosinca 1884 na prošnjo gori omenjenega našega generalnega ministra — morejo se vdeležiti vseh odpustkov svetega križevega pota tudi drugi, ki nimajo svojega blagoslovljenega križa, ako s tistim, ki ga ima in v rokah derži, skupaj molijo, kar je v ta namen potrebno, namreč 20 očenašev, češčenasimarij in „čast bodi Bogu“.

Od teh 20 očenašev, češčenasimarij in „čast bodi Bogu“ jih velja 14 za 14 postaj svetega križevega pota, 5 se jih moli v spomin svetih 5 ran Kristusovih in naposled 1 po namenu svetega očeta papeža.

V resnici, neprecenljiva milost, neizmerna dobrota za pobožne katoliške družine! Sveti križev pot moliti v cerkvi pred blagoslovljenimi postajami imajo morebiti le malo kedaj ali le posamezni ob nedeljah in praznikih priložnost; to molitev — imenovali bi jo lahko „hišni križev pot“ — pa bodo lahko molili vsaj po zimi, ko ni presilnega dela, vsak dan vsi skupaj doma, kaker sveti rožni venec, in cela družina se bo vdeležila vseh tistih premnogih odpustkov, ki jih more dobiti romar, ki v Jeruzalemu obišče pot, ki ga je storil zveličar od sodne hiše Piljatove do Kaljvarije in groba. Opominjamo torej lepo vse katoliške gospodarje in zlasti gospodinje slovenske, naj si preskerbijo tak blagoslovljen križec in vpeljejo v svojih hišah to lahko in nepredolgo skupno molitev. Pervi pa bodite v tem vi, dragi bratje in sestre tretjega reda, ki živite od cerkev oddaljeni ter vam ni mogoče, keder bi želeli, obiskovati svetega križevega pota. Brez odlašanja vpeljite v svojih družinah to lepo molitev sklenjeno s premišljevanjem britkega terpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa. Odpustke, ki jih z njo pridobite, pa darujte vernim dušam v vicah; večno vam bodo hvaležne za tako obilno in zdatno pomoč.

Kratek obseg vodila tretjega reda.

Po novem vodilu svetega očeta papeža Leona XIII. se morejo dolžnosti naložene bratom in sestram tretjega reda sv. Frančiška tako-le razverstiti, glede na čas, ko se imajo izpolnjevati:

V s a k i d a n :

1. Pred jedjo in po jedi naj pobožno in hvaležno molijo. (Poglavje II., §. 3.)
2. Če ne opravljajo brevirja ali manjšega oficija blažene Device Marije, naj molijo 12 očenašev, češčenamarij in „čast bodi Bogu“, razen kè bi bili po bolezni zadržani. (Pogl. II., §. 6.)
3. Ako morejo, naj bodo pri sveti maši. (Pogl. II., §. 11.)
4. Zvečer naj si vest izprašajo; če so se kaj pregrešili, naj s kesanjem in pokoro popravijo greh. (Pogl. II., §. 10.)

V s a k i m e s e c :

1. Bratje in sestre naj se izpovedo svojih grehov in naj pristopijo k svetemu obhajilu. (Pogl. II., §. 5.)
2. Naj prihajajo k shodu, ki ga bo napovedal predstojnik. (Pogl. II., §. 11.)
3. Naj zložé vsak po svoji moči nekoliko skupaj, da podpirajo v-božniše izmej udov, zlasti za čas bolezni, in da skerbe za čast službe božje. (Pogl. II., §. 12.)

V s a k o l e t o :

Bratje in sestre naj se postijo ta dan pred praznikom brezmadežnega spočetja blažene Device Marije in svetega očeta Frančiška. (Pogl. II., §. 4.)

V s a k i č a s :

1. Udje tretjega reda naj nosijo mali škapulir in konopec ali vervco. (Pogl. I., §. 3.)
2. Naj derže zapovedi božje in cerkvene, kaker se zavežejo pri obljudi; in naj zadosté za prestopke, kaker jim bo naloženo. (Pogl. I., §. 4.)
3. Naj se varujejo lišpanja v noši in obleki in naj se derže po svojem stanu skromnosti. (Pogl. II., §. 1.)

4. Varujejo naj se z največo skerbjo plesov in nespodobnih gledaliških predstav in poedin. (Pogl. II., §. 2.)
5. Naj bodo zmerni v jedi in pijači. (Pogl. II., §. 3.)
6. V domačem življenju naj si udje prizadevajo drugim dajati dober zgled, pospeševati pobožnost in dobra dela. Knjig ali časopisov, ki bi znali spodkopati čednost, naj ne pusté prinašati v hišo in naj prepovedo svojim podložnim prebirati jih. (Pogl. II., §. 8.)
7. Skerbno naj gojé blagovoljno ljubezen mej seboj in do drugih, in naj skerbé, kjer je mogoče, da poravnajo prepire. (Pogl. II., §. 9.)
8. Bratje in sestre naj nigdar ne prisezajo, razen v potrebi. Varujejo naj se nesramnih pogovorov in nespodobnih šal. (Pogl. II., §. 10.)
9. K pogrebu vmerlega tovariša naj pridejo udje tistega kraja in ptuji, ki so ravno tam, in naj molijo skupaj za dušno tolažbo ranjkega tretji del rožnega venca. Mašniki naj mej sveto mašo, svetovni ljudje pa, če morejo, pristopivši k svetemu obhajilu, molijo za večni mir pokojnega brata. (Pogl. II., §. 14.)
10. Nihče naj se ne brani služeb brez pravičnega vzroka, nihče jih ne opravlja nemarno. (Pogl. III., §. 1.)
11. Vsi so zavezani prihajati k splošnemu shodu, kedar ga vizitator skliče. Kateri so se kaj pregrešili, in jih je vizitator opomnil na njih dolžnosti, naj se spodobno podveržejo in se ne branijo pokore. (Pogl. III., §. 2.)
12. Udje, ki so nepokorni in slabega zaderžanja, naj se trikrat opominjajo: ako ne slušajo, naj se izključijo iz reda. (Pogl. III., §. 4.)

O priložnem času:

Udje, kateri morejo narediti oporoko, naj jo naredé. (Pogl. II., §. 7.)

* *
*

Dolžnosti zdaj popisane vežejo vse tretjerednike brez razločka. Dve drugi veljate le bolj predstojnikom. Te dve ste:

1. Skerbeti za bolne ude in jih opominjati. (Pogl. II., §. 13.)
2. Vizitator naj obiskuje ude vsako leto, tudi večkrat, če je treba. (Pogl. III., §. 2.)

*

Kaj je treba, da se more kedo sprejeti v tretji red in ve-
ljavno obljubo storiti, je povedano v I. poglavju.

*

Kako se volijo vizitatorji in njih dolžnosti, se nahaja popisa-
no v III. poglavju §. 2. 3. in 6.

*

Ker bi se znalo prigoditi, da bi nekatere osebe iz veljavnega
vzroka ne mogle izpolnjevati vodila, akoravno toliko polajšanega,
zato je jasno določeno v III. poglavju §. 6., kedo more spremeniti
dolžnosti.

*

Naposled, da vsi vedo, da vodilo tretjega reda, ravna in go-
tova pot v nebesa, nikomer ni kamen spotike, pravi §. 5. III. po-
glavja :

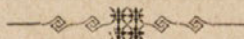
Ako bi se kedo v teh postavah kaj pregrešil, naj ve, da ni-
ma vsled tega nobenega zadolženja, izvzemši to, kar je po božjih
ali cerkvenih postavah že tako zapovedano.

*

Vodilo tretjega reda ima tudi ta svet: „Udje tretjega reda
bodo velike hvale vredni, če se bodo postili, razen dveh zapove-
danih postov, še o petkih ali zderžali mesnih jedi ob sredah, po
stari navadi tretjerednikov.“ (Pogl. II., §. 4.)

* *

V svoji določbi govore papež Leon XIII. le o tretjerednikih,
ki so v skupščine združeni. Sveti oče namerjavajo namreč spo-
korni tretji red kaker nekakov jez postaviti „zoper zla, ki nas
stiskajo, in zoper nevarnosti, ki nam preté.“ — „Tretji red“, pra-
vijo nadalje, „je bil vstanovljen in vravnán za množico.“ Tretje-
redniki, ki so raztreseni po deželi, naj si torej prizadevajo, da bo,
kjer prebivajo, gorušično seme, ki so oni, postalo veliko drevo, to
se pravi, naj si prizadevajo zbrati okoli sebe še drugih, ki želé v
spokornem tretjem redu Bogu služiti, ter naj s pomočjo domačih
duhovnikov delajo na to, da se začne v njih krajih posebna skup-
ščina tretjega reda, ki bo obsegala, koliker mogoče, vse prave ka-
toličane, ki živé v tistem kraju.

Odpustki rimskih postaj.

III. Postajne cerkve.

V Rimu je raznih cerkvi do 400; vendar jih je mej njimi le 60, kjer so ob določenih dneh tako imenovane postaje z naznanjenimi odpustki. Teh 60 hočemo tu po versti naštet; kedor bi želel o imenitnejših izmej njih kaj več brati, naj vzame v roke knjižico „Popotovanje v Rim“, spisal gospod Jakob Gomilšak, izdala družba svetega Mohora leta 1878. — Najprej hočemo imenovati tiste cerkve, ki imajo postajo po večkrat na leto. Te so:

1. Sveti Peter v Vatikanu (*San Pietro in Vaticano*), patrijarhalna bazilika, ena sedem glavnih cerkev v Rimu, fara, največa cerkev na svetu, začeta leta 1503, posvečena leta 1626, ko še ni bila popolnoma dodelana — stala je do leta 1694 čez 100 milijonov goljdinarjev. Postaja je v tej cerkvi 14 krat na leto, namreč na svetih trijeh kraljev dan (6. prosinca), pustno nedeljo (kvinkvagezima), kvaterno soboto v postu, tiho nedeljo, velikonočni ponedeljek, na svetega Marka dan (25. malega travna), v sredo pred vnebohodom, na vnebohod, na binkuštno nedeljo, kvaterno soboto po binkuštih, kvaterno soboto meseca kimaveca, tretjo nedeljo v adventu, kvaterno soboto v adventu, na božični praznik pri tretji sveti maši.

2. Sveta Marija Veča (*Santa Maria Maggiore*) tudi Marija Snežnica imenovana, patrijarhalna bazilika iz 4. stoletja po Kristusu, ena sedem glavnih cerkev v Rimu, fara, najimenitnejša cerkev Matere Božje v Rimu; postajo ima 13 krat na leto, namreč: kvaterno sredo v postu, v ponedeljek po drugi nedelji v postu, v veliko sredo, v veliko nedeljo, v ponedeljek prošnjega tjedna, kvaterno sredo po binkuštih, kvaterno sredo meseca kimaveca, prvo nedeljo v adventu, kvaterno sredo v adventu, ta dan pred božičem (24. grudna), pri polnočni maši o božiču — ker se tu hranijo poleg mnogih drugih svetih ostankov jaselce, v ktere je bila Marija položila Jezuščka v betlehenskem hlevcu —, na božični dan pri tretji sveti maši, na svetega Janeza evangelista dan (27. grudna).

3. Sveti Janez v Lateranu (*San Giovanni in Laterano*), patrijarhalna bazilika, papeževa škofijska cerkev, ena sedem glavnih cerkev v Rimu, fara. Postaja je v njej 7 krat na

leto, namreč: prvo nedeljo v postu, cvetno nedeljo, veliki čertek, veliko soboto, v soboto po veliki noči, v torek prošnjega tjedna, v soboto pred binkuštni.

4. Bazilika svetih dvanajst aposteljnov, kardinalska mašniška cerkev (sè samostanom 1. reda svetega Frančiška, konventualov ali minoritov), fara; postaja 6 krat na leto, namreč: kvaterni petek v postu, v čertek po veliki noči, kvaterni petek po binkuštnih, kvaterni petek meseca kimavca, kvaterni petek v adventu, čerteto nedeljo v adventu.

5. Sveti Pavel zunaj zidov (*San Paolo fuori le mura*), patrijarhalna bazilika, ena sedem glavnih cerkev rimskih, fara, najlepša rimska cerkev. Postaja je tu štirikrat na leto, namreč: v nedeljo „seksagezima“, ko berilo in molitev pri sveti maši govori o svetem Pavlu, v sredo po čerteti nedelji v postu, v torek po veliki noči in na dan nedolžnih otročičev (28. grudna).

6. Sveti Lovrenec zunaj zidov (*San Lorenzo fuori le mura*), patrijarhalna bazilika, ena sedem glavnih cerkví rimskih, fara. V tej cerkvi se hranijo mej drugimi sveti ostanki dijakonov marternikov Štefana in Lovrenca; tukaj počiva tudi truplo rajnega svetega očeta Pija IX. Poleg cerkve se začenja in daleč razprostira občno rimsko pokopališče; mej pokopališčem in cerkvijo pa je samostan očetov kapucinov, katerim je izročena tudi fara. Postaja je v tej cerkvi štirikrat v letu, namreč: v nedeljo „septuagezima“, tretjo nedeljo v postu, v sredo po veliki noči, v čertek po binkuštnih. K postaji tretjo nedeljo v postu se snide, če je lepo vreme, zlasti dosti ljudi.

7. Sveti Križ v Jeruzalemu (*Santa Croce in Gerusalemme*), ena sedem glavnih cerkví rimskih, kardinalska mašniška bazilika. Tukaj se hranijo mej drugimi svetimi ostanki tudi trije precej veliki kosci svetega križa, na katerem je Kristus svet odrešil. Postaja je v njej trikrat na leto, namreč: čerteto nedeljo v postu, v veliki petek in drugo nedeljo v adventu.

8. Sveta Anastazija, kardinalska mašniška cerkev s kolegijatnim korarstvom. Cerkev stoji ob znožju palatinskega hriba na strani, ki je obrnjena proti reki Tiberi. Postaja je tu trikrat v letu, namreč: v torek po prvi nedelji v postu, binkuštni torek in na božični dan pri drugi sveti maši. V prejšnjih stoletjih so namreč papeži na božični dan drugo sveto mašo v jutro, ko se je dan storil, v tej cerkvi opravljali, ker je na božični dan tudi praznik svete Anastazije.

9. Sveta Marija onkraj Tíbere (*Santa Maria in Trastevere*), kardinalska mašniška cerkev s korarstvom druge verste in faro, najstariša očitna cerkev v Rimu, mnogokrat prenovljena, zdaj posebno lepa ne le od znotraj temuč, kar pri mnogih rimskih cerkvah ni tako, tudi od zunaj. Postajo v rimskih mašnih bukvah zapisano ima dva krat na leto, namreč na novega leta dan in v četrtek po drugi nedelji v postu. Ali tudi na belo nedeljo in 21. nedeljo po binkuštih je tu postaja, dasi ni zapisana v mašnih bukvah.

10. Sveti Gregor na gori Čéliju (*San Gregorio al Celio*), kardinalska mašniška cerkev, z dvema postajama na leto, namreč: v petek po pepelnici in drugo nedeljo v postu.

11. Sveti Peter v oklepih (*San Pietro in Vincoli*), kardinalska mašniška cerkev, kjer se hranijo ketine, v ketere je bil vklenjen sveti Peter v Jeruzalemu in v Rimu. Tu je postaja dvakrat v letu, namreč: v pondeljek po prvi nedelji v postu in binkuštni pondeljek.

12. Sveti Štefan na gori Čéliju (*San Stefano Rotondo*), stara okroglo zidana kardinalska mašniška cerkev. Srednji prostor te cerkve, v keterega središču je veliki altar, obdaja kakor venec dvajset stolbov ali stebrov iz granitnega kamena. Postaja je v tej cerkvi dva krat na leto, namreč: v petek po tih nedelji in na svetega Štefana dan (26. grudna).

Nadalje pridejo cerkve, ki imajo postajo le po enkrat na leto; tiste, ki niso zapisane v mašnih bukvah, stoje v oklepih.

13. Sveta Sabina, stara kardinalska mašniška cerkev sè samostanom reda svetega Dominika, na aventinski višavi. Postaja je tu na pepelnico; nekedaj so papeži z ljudstvom v procesiji od svete Anastazije prihajali k tej postaji.

14. [Sveti Aleš (*Sant' Alessio*), kardinalska mašniška cerkev na aventinski višavi. V njej počiva truplo svetega Aleša ali Aleksija, ki je nekedaj tu v očetovi hiši 17 let nepoznan pod stopnjicami prebival. Postaja v pepelnico.]

15. [Sveta Marija v Kozmedinu (*Santa Maria in Cosmedin*), kardinalska diakonska cerkev s korarstvom druge verste in faro. Cerkev je silno stara; nje zvonik je najstariši v Rimu. Postaja v pepelnico.]

16. Sveti Jurij v Velabru (*San Giorgio in Velabro*), prestara kardinalska diakonska cerkev na ravnem mej kapitolinsko in palatinsko višavo ter reko Tiberu; ta kraj se je vže v starem

Rimu imenoval „Velabrum“. Postaja je tu v četrtek po pepelnici.

17. [Jezus in Marija (*Gesù e Maria al Corso*), avgustinijanska cerkev, zidana leta 1640, poleg glavne ceste rimskega mesta „Korso“ imenovane. Postaja v četrtek po pepelnici.]

18. Sveti Janez in Pavel (*Santi Giovanni e Paolo*), kardinalska mašniška cerkev sè samostanom patrov pasijonistov, katerih ustanovitelj, sveti Pavel Kriški, je nekedaj tukaj živel ter je tudi v tej cerkvi pokopan. Postaja v petek po pepelnici.

19. Sveti Trifón (*San Trifone*). Postaja v soboto po pepelnici.

20. [Sveti Avguštin (*Sant' Agostino*), kardinalska mašniška cerkev, fara, z velikim samostanom avgustinijanskim. Cerkev je zidana v 15. stoletju, pod Pijem IX. pa prelepo prenovljena. Poleg drugih svetnikov počiva v njej truplo svete Monike, matere svetega Avgušтина. Postaja v soboto po pepelnici.]

21. [Sveti Janez (*San Giovanni della Pigna*). Postaja v ponedeljek po prvi nedelji v postu.]

22. Sveti Lovrenec (*San Lorenzo in Paneperna*), stara cerkev na viminalski višavi sè samostanom drugega reda svetega Frančiška. Veliki altar stoji prav na tistem mestu, kjer so svetega Lovrenca pekli. Postaja je v četrtek po prvi nedelji v postu.

23. Sveta Marija v Domniki ali v čolničju (*Santa Maria in Domnica* ali *in Navicella*), stara kardinalska dijakonska cerkev na čélijski višavi. „V Domniki“ se imenuje, ker stoji na mestu, kjer je imela hišo sveta Cirijaka, po latinsko imenovana Domnika. Drugo ime „v čolničju“ ima po nekem marmor-natem čolnu, ki je bil tam najden ter se njegova podoba še zdaj vidi pred cerkvijo. Postaja je tu drugo nedeljo v postu; sicer je ta cerkev zmirom zaperta.

24. Sveti Klemen (*San Clemente*), silno stara kardinalska mašniška cerkev, kjer počivajo mej drugimi trupla svetega papeža Klemena in svetega Cirila, aposteljna slovenskega. Tu so se zbirali leta 1881 slavenski romarji, ter se je več dni maševalo v slovenskem jeziku. Postaja je v ponedeljek po drugi nedelji v postu.

25. Sveta Balbina, prestara kardinalska mašniška cerkev, odperta le dva dni v letu, namreč na dan svete Balbine (31. sušca) in na dan postaje, v torek po drugi nedelji v postu.

26. Sveta Cecilija (*Santa Cecilia in Trastevere*), kardinalska mašniška cerkev, eno najčastitljiviših svetišč v Rimu. Pod velikim altarjem počivajo trupla svete Cecilije, svetih papežev Urbana in Lúcija in drugih svetnikov. Postaja je tu v sredo po drugi nedelji v postu.

(Konec prih.)

Svetega Bonaventure, cerkvenega učenika serafinskega, življenje in dela.

Četerto poglavje.

Sveti Bonaventura, generalni minister svojega reda.

Tista leta, ko je sveti Bonaventura učil na vseučilišču v Parizu, je vladal red svetega Frančiška zveličani Janez iz Parme, ravno tako učen kaker svet mož, keterega god se obhaja v naših redovnih cerkvah 20. sušca, ta dan po svetem Jožefu. Zveličani Janez je bil v mnogem oziru živa podoba svetega Frančiška. Ves vnet za sveto vodilo je berž, ko je bil izvoljen, povzdignil svoj glas, da bi predramil brate, ki so semtertja začenjali dremati, ter vnovič podnetil ogenj, ki je bil začel vgašati v mnogih sercih. In ni se jih manjkalo, ki so, oslabeledi sicer na poti popolnosti, vender veselo poslušali krepkega pastirja klicanje ter na novo napeli moči k junaški hoji po stermiti stezi evangelijskih svetov. Ali, žali bog, našli so se tudi drugi, ki niso bili tako voljnega serca. In koliker menj jih je bilo, tolikanj prederzniše so mermrali, tolikanj bolj so kričali, da je general preoster, da ne pozna mere in meje, da imajo oni polajšanja, ki se jim ne smejo kratiti itd. Celo pred samega papeža so si upali s takimi pritožbami, kjer seveda niso ničesar opravili, ker je njih nasprotovanje preočitno le iz strasti izviralo. Vender je tako početje naklonilo generala k misli, da on nima zmožnosti, ki jih je treba, da se red dobro vlada v tako težavnih okoliščinah. Sklenil je torej odložiti službo in čast ter razpisati novo volitev. Sklical je v resnici po dovoljenju papeževem vesoljni redovni zbor ali kapitelj v Rim, v samostan, ki ga je bil sedem let poprej podelil redu papež Inocencij IV., namreč Aračeli.

Kapitelj se je sešel na svečnico leta 1257. Pervomestnik ali predsednik mu je bil sam papež Aleksander IV., ki je bil velik prijatelj frančiškanskega reda. Pater Janez je naznanil zboru svojo terdno voljo, da se ne da premekniti od tega, kar je sklenil; posvetoval se je z Bogom, tako je djal, ter spoznal, da mu moči niso zadostljive, da bi si upal še dalje nositi toliko breme; naj si izvolijo moža zmožnega, da dožene, kar se njemu ni dalo, da pomore redu k prvotnemu cvetu ter zopet zažge ogenj, kjer je pogasnil.

Zbrani očetje so bili osupnjeni, ko so slišali tako odločno govorjenje. Žal jim je bilo, da naj bi izgubili poglavarja, ki je osem let sè sveto gorečnostjo vladal red ter k napredku spodbujal z besedo in zgledom. Cel dan so torej prosili in pregovarjali zveličanega Janeza; ali zastonj. Drugi dan so se zopet zbrali ter vnovič začeli mečiti jeklenega moža. Celo neketeri kardinali in naposled papež sam niso ščedéli besed in prošnji; zastonj! pater Janez je ostal nepremekljiv pri tem, kar je sklenil, kar je v svoji ponižnosti spoznal za prav in dobro. Očetje so morali torej drugega voliti namestu njega, kaker radi bi ga bili še imeli.

V slovo so mu želeli vsaj nekakovo znamenje dati v dokaz, kako neomejeno in popolno zaupanje imajo do njega. Ker ne bodo imeli več te tolažbe, da bi on vladal nad njimi, vsaj tega bi radi bili prepričani, da bo novi predstojnik mož po njegovi volji in njegovem sercu. On torej, ki je imel gotovo najlepšo priliko natanko spoznavati brate, njihove zmožnosti in čednosti, naj pove naravnost in brez ozira, kedo se mu zdi najvredniši, da bi mu bil naslednik, namestnik svetega Frančiška; brez pomišljanja in daljnega vgibanja ga bodo povzdignili na to visoko častno mesto. V resnici vstreže pater Janez le-ti prošnji. Brez obotavljanja imenuje moža, ki ga je poznal ko najvrednišega in najspodobnišega. Ta mož je bil sveti Bonaventura. V celem redu, pravi pater Janez, ne pozna nikoger, ki bi bil vredniši od njega, sposobniši sveto in dostojno opravljati to težko in imenitno službo. In volhvei so bili zadovoljni; berž nato so ga enoglasno izvolili.

Bonaventura je bil komaj dosegel 34. leto svojega življenja in ne dosti čez 18 let je bil v samostanu, ko je bil tako nepričakovano poklican vladat red svetega Frančiška. To in vse okoliščine izvolitve njegove nam pričajo jasniše ko mnogi dolgi popisi, kako izversten in moder mož, kako zgleden in svet redovnik je bil. V resnici se je vse veselilo mladega, pa tako učenega in pobožne-

ga in zraven tako prijaznega in ljubeznjivega generala. V tem občnem veselju je bil žalosten pač le eden in to je bil sveti Bonaventura sam. Ako je bila volitev vsem nepričakovana, njemu je bila prav kaker blisek z jasnega. Vender se ni vpiral volji božji, ki se je tako očitno razodela. Poln zaupanja v Boga je prevzel velikansko breme ter se lotil voditi in ravnati svoj red s tisto ljubeznijo, ki je bila posebnost njegovega tako priljudnega, pohlevnega, ponižnega značaja. Ne siten svarivec in oster sodnik, skerbani oče je hotel biti podložnim bratom. Vsaki naj se mu more zaupljivo bližati ter brez bojazni mu razkriti, kar ga teži. Vedel je, da človek rajši sluša, koger ljubi, kaker tega, ki mu le strah in trepet dela. In pokorščina je le tista v resnici radovoljna in zato vzvišena in zaslužljiva, ketera izvira iz ljubezni, iz voljnega serca; nasproti je pokorščina, ki se komu izkazuje le, ker se ga človek boji, prisiljena, suženjska, in zato brez zasluženja, brez vrednosti pred Bogom.

Pa ne samo dobrim in gorečim je hotel oče biti; tudi z mlačnimi, da jih ogreje, tudi z napačnimi, da jih popravi, sè zašlimi celo, da jih pripelje nazaj na pravo pot, tudi ž njimi je ravnal tako prijazno in ljubeznjivo, da se je neketerim bratom, ki so bili bolj ostrega serca, preveč in neprimerno zdelo. Po takih bi imel mahati s palico pastirsko, tako so govorili, ne pa božati jih z mehko očetovsko roko. Pa svetega moža ni žalilo tako govorjenje; le to jim je skušal dopovedati, da se na tak način lažje nazaj pripelje na pot čednosti ljudi, ki so zašli, morebiti ne po hudobi, temuč le strast jih je prenaglila v trenutku, ko so bili najmanj pripravljeni, da bi se ji branili. Saj sveti serafinski oče tudi ni ravnal in ni mogel ravnati drugači, ako ni hotel prezirati svojega božjega zgleada, dobrega pastirja, ki zgubljeno ovčico išče, dokler jo najde, ter jo nato na svojih ramah ljubeznjivo nese v svoj hlev.

Ali ne le z milo besedo je skerbel sveti Bonaventura za svoj red. Kaker je želel, da bi živeli drugi, tako je živel prvi on sam, po opominjevanju aposteljnovem, ki pravi: „V vseh rečeh izkaži samega sebe zgled dobrih del, v nauku, v čistosti, v resnobnem obnašanju“. (Tit. 2, 7.)

Pri vsem tem nikaker ne gre misliti, kaker bi bil Bonaventura vpogljiv general bil, ki bi si ne bil upal storiti, kar je pravica hotela. Kjer ni vse drugo nič pomagalo, tam tudi Bonaventura ni prizanašal s kaznijo; celo tako daleč je šel v tem oziru, da je

popolnoma izmetal iz reda vse, ki so mu bili bolj na škodo in sramoto, kakor na slavo in korist.

Neminljiv spominik gorečnosti svetega Bonaventure, združene z razsodnostjo in dobroto, bo vedno pastirski list, v katerem je red prvič ogovoril ter mu naznanil svojo izvolitev in nastop svoje službe. V tem listu, danem iz Pariza 23. malega travna 1257, zahteva najprej v ponižnosti, kako malo se čuti zmožnega, da bi nosil toliko težo; nato ob kratkem omenja neke reči, ki bi jih bil, kakor pravi, rajši ustno povedal, da je bil pri zboru; naposled razlaga, od katerih strani bi zlasti vtegnila otemneti svetloba reda, ter naznanja ko izkušen zdravnik za vse razne potrebe primerna zdravila.

Papež, ki je Bonaventuro vže v Ananju mogel od bliže spoznati, je bil neizmerno vesel, ko je shšal, s koliko modrostjo in vnétostjo je mladi general poprijel svojo pretežavno službo. Hotel mu je zato dati posebno znamenje svoje papeške zadovoljnosti, ter mu je pisal pismo, častno in radostno zanj, kolikor si le misliti moremo. „Za gotovo menimo“, pravi papež, „da ti je dana iz nebes milost, vladati k zveličanju sveto ljudstvo božje ter srečno voditi red; to potrjuje veliko zaupanje, ki ga imamo do Tebe da bo namreč omenjeni red pod tvojo vlado vedno rasel in po Tvoji službi s pomočjo božjo se povzdignil v čednosti.“ Tudi posebne obile oblasti podeljuje dobri papež našemu svetniku in obeta še zanaprej svojo milost njemu in njegovemu redu. V resnici je še tisto leto izdal tri bule ali apostoljska pisma v korist manjših bratov ter izrekel svojo terdno voljo, da naj smejo, kakor drugi redovni mašniki, tudi oni poslušati izpovedi tudi svetovnih ljudi — sovražniki reda so namreč takrat tako daleč segali, da so terdili, kakor jim ne bi bilo dovoljeno izpovedovati ter bi izpovedi pri njih opravljene celo nič ne veljale. —

V prvi čas poglavarstva svetega Bonaventure imamo staviti tudi pismo ali pastirski list, ki sta ga on in general dominikanski skupaj izdala na vse svoje podložne, da vterdita vedno bolj prijateljstvo in bratovstvo, ki je vezalo redova vže po njiju začetnikih, Francišku in Dominiku. „O kako velik zgled nasprotnae ljubezni in edinosti“, pravita generala v tem pismu, „hočeta od nas blažena Francišek in Dominik, očeta naša, in vsi drugi naši prvi bratje, ki so se tako preserčno ljubili v življenju, da so imeli eni druge tako rekoč za angelje božje, da so sprejemali eni druge kakor Kristusa samega, da so se skušali prehiteti eni druge v češčenju, da

so skupaj se veselili sreče eni drugih, da so si pomagali v vsaki reči ter se varovali z največo skerbjo, da ne bi žalili ali motili eni drugih. Kolike koristi so izvirale obema redoma iz take zveze, kako mogočne jih je delala mej narodi, kolika čast je izhajala iz nje Gospodu! Vso to veliko dobroto je videl in zavidal stari nasprotnik, in kaker lev, ki hlepi po plenu, si prizadeva na moč, da bi zlomil in raztergal to staro ljubezen.“ —

Mej tem ko sta vesoljna poglavarja tako lepo skerbela, da se bratovska redova čedalje tesneje zvežeta v sveti ljubezni, sta se mogla tudi skupaj veseliti v Gospodu, ko sta videla, kako se je zlasti po trudu papeža Aleksandra IV. in kralja francoskega, svetega Ludovika IX., doveršila sprava mej njijunima redoma in vseučiliščem pariškim. Po dogodbi v Ananju je povabilo vseučilišče Bonaventuro in Tomaža Akvinskega, naj sprejmeta znamenja doktorstva. Doktorska čast je bila tisti čas drugači imenitna, kaker je dandanašnji. Doktor je veljal malo da ne toliko kaker škof. Bonaventura je vže več let učil na vseučilišču; po postavah bi bil mogel tudi doktorstvo vže davno prejeti, da niso prišli vmés vže omenjeni prepiri. Pa zdaj so bili ti prepiri poravnani in slovesno počeščenje učiteljev frančiškanskega in dominikanskega je imelo srečno doseženo spravo očitno pokazati katoliškemu svetu. Slovesnost se je veršila 23. vinotoka 1257. To je bil dan veselja in zmage za oba bratovska redova; s tem očitnim počeščenjem njiju najizverstniših dveh sinov je bilo zavrnjeno vse obrekovanje, ki so ga nespravljivi nasprotniki vže toliko let sejali proti njima. Kaker pripovedujejo neketeri pisatelji, je slovesnost še posebno ginljivo delalo plemenitih prijateljev tekmovanje v ponižnosti. Bonaventura je učil na vseučilišču delj časa kaker Tomaž, njemu je torej šlo, da prvi sprejme doktorski venec; ali on je hotel dati prednost prijatelju. Ta se je zopet odločno branil. Pa zastonj. Vdati se je moral Bonaventuri. Podvergel se je volji starišega prijatelja, in tudi to je bila ponižnost.

Doktorska stolica našega svetnika vender ni odtegnila mnogoverstnim in težavnim dolžnostim predstojniške službe in časti. S koliko gorečnostjo si je prizadeval, da pospeši v redu, kar je v resnici dobro in koristno, zadosti pričajo mnoge naredbe papeževe, ki jih je dosegel v naslednjih dveh letih redu na korist.

V teh letih je tudi bilo, da je za nekaj časa pustil Pariz in Francosko ter se odpravil v domačo deželo. Da se tu nekoliko oddahne in spočije od teže in truda, gre v tiho samoto na slavno

goro Aljvernijo, kjer so bile svetemu Frančišku vtisnjene rane Kristusove. Tamkaj se je njegovo blago serce, užgano od serafinske ljubezni, zameknilo v gledanje nebeških lepôt in pisal je čudovito knjižico „Popotovanje duše k Bogu“ (Itinerarium mentis in Deum), o kateri je, kaker o „brevilokviju“, rekel sloveči Janez Žersón, „naj se še tako hvali, tolika hvala, kaker jo zasluži, to vender ne bo, ker ni lahko najti na tem svetu človeka, ki bi jo po vrednosti cenil.“

Ravno tam je pisal sveti Bonaventura tudi „Požar ljubezni“ in „O šestih porotih serafinskih“, spisa, ki ne dosezata sicer visokosti prvega, pa sta vender vredna tako plemenitega duha. Kedor želi samega sebe do dna spoznati in po volji Božji vravnati svoje življenje, vzemi v roke „Požar ljubezni“, beri počasi in premišljeno, pa izpolnjuj v djanju dragocene nauke, ki so tako rekoč s polnimi rokami nasuti v tem spisu.

Tudi tretja knjižica „O šestih perotih serafinskih“ ima svoje izverstne prednosti. Namenjena je zlasti predstojnikom ter obsega bogato zbirko modrih svetov, kako naj prav izpolnjujejo dolžnosti svoje pastirske službe.

Kar je nagibalo Bonaventuro, da je pisal take modrosti polne knjige, ravno to ga je naklonilo tudi, berž ko je doveršil najsilniše redovne opravke, da je sklical za binkušti 1260 vesoljni redovni zbor v mesto Narbono na Francosko. Zopet je tedaj zapustil ljubo samoto v domovini ter se odpravil na delo v imenovano mesto. Posvetovati se je hotel tam zlasti o redovnih vstanovilih, ki jih je zbral, popravil in predelal, da bi imel red postavno knjigo, ki bi povsod mogla služiti za ravnalo samostanskega deržanja. Ne sme se misliti, da je lahka stvar dobre postave dajati; ravno nasproti se lahko reče, da ga ni kmalu dela, ki bi bilo tako težko. Da je pa Bonaventura dobro zveršil vse dolžnosti modrega postavodavca, to mu je priznal red vsa naslednja stoletja. Dasi-ravno so se pokazale v premenjenih okoličnostih mnoge nove in drugačne potrebe, vender se je vedno sodilo, da je boljše ohraniti vstanovila Bonaventurina ter jih po razmerah semtertja spremeniti ali pomnožiti, kaker pa celo nova sestavljati.

O priliki ravno tega zbora Narbonskega je spisal Bonaventura pregled okrajn in kustodij, ki so bile takrat v redu. Iz tega spisa vidimo, da je imela tisti čas frančiškanska družina 33 okrajn ali provincij in 4 vikarije, tako imenovane, ker niso imele še toliko redovnih hiš, kaker je bilo treba za provincijo. Vsaka provin-

eija pa je bila sestavljena iz nekoliko kustodij in te iz več ali menj samostanov. Število in ime posameznih samostanov v tistem spisu ni naznanjeno, temuč le število kustodij; in teh je bilo 222.

Mnogi pisatelji poročajo, da je pri tem kapitlju sveti Bonaventura tudi obleko tako določil in predpisal, kaker jo še zdaj nosimo frančiškani. Gotovo to ni, ker ni govorjenja o tej reči v aktih kapiteljskih, ter so tudi še po kapitlju mnogi imeli od sedanje frančiškanske različno, kapucinski podobno ali enako obleko.

Gotovo pa je to, da so v Narboni zbrani patri prosili učene-ga generala, naj bi spisal življenje serafinskega očeta, svetega Frančiška; in dasiravno obložen s toliko opravili, je Bonaventura prevzel to delo, da vstreže pobožnim željam ter s tem tudi sam hvaležnost svojo pokaže svetemu Frančišku, ki mu je izprosil v mladosti življenje in zdravje. Da bi ta popis koliker mogoče natančen in resničen bil, se odpravi v novič na Laško, kjer jih je živelo še nekoliko izmej prvih tovarišev svetega Frančiška. Od njih je hotel dobiti gotova naznanila o svetem očetu. Eden najimenitnejših je bil mej njimi zveličani brat Egidij Asiški, tretji iz mej prvih učencev svetega Frančiška, mož poln ljubezni božje, ki je tako visoko se povzdignil v čednosti, da je, skoraj neprenehoma zamaknjen v gledanju lepote Božje, bolj angeljsko, kaker človeško življenje živel. On je ko asiščan in tovariš Frančiškov od pervega početka gotovo mnogo vedel povedati o možu božjem, njegovih delih in čednostih. Kaj čuda torej, ako se je Bonaventura pogostoma in rad mudil pri njemu!

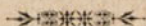
Ob taki priložnosti je bilo pač, ko ga je vprašal zveličani brat Egidij: „Ali more nevednež tako ljubiti Boga kaker učejak?“ — „Ena stara preprosta ženica“, je odgovoril, kaker je znano, Bonaventura, „ga lahko bolj ljubi, kaker velik bogoslovec.“ In te besede so tako vnele brata Egidija, da je tekel poln gorečnosti na vert k vratam, ki so bila obrnjena proti mestu, ler začel kli-cati: „Vboga stara ženica, preprosta in nevedna! ljubi Boga, svojega Gospoda, pa boš mogla biti večja od brata Bonaventure“, in nato je ostal na mestu zamaknjen tri cele ure.

* * *

Iz spisa „O šestih perotih serafinskih“ 7. pogl. konec.

Dvojni so ljudje, katerih svetov pameten predstojnik ne sme lahko sprejemati, namreč prilizovavci in obrekovavci. Pervi od

njih ga zapeljujejo, da si več upa, kakor je koristno, po besedah preroka Izaija (3, 12): „Oni, ki te blagrujejo, te goljufajo in ti pot razdirajo“, da ne misliš sam o sebi, kar je res, v ponižnem spoznanju samega sebe. Drugi ga pripravijo, da hujše, kakor je, o drugih se sumom misli in dostikrat nedolžne obsodi, in preden resnico popolnoma spozna, po besedah pisma (Ester 16, 6. 7. 5): „Preprosta ušesa vladavcev, ki druge po sebi sodijo, se s premeteno zvijačo goljufajo in nameni kraljev se s hudobnim podpihovanjem nekaterih kaze, da skušajo se zvitimi lažmi podkopati tiste, ki zvesto opravljajo službe sebi izročene in vse tako ravnajo, da so vse livale vredni“ itd. — Ker se pa iz treh vzrokov išče svet, namreč zavoljo poboljšanja, da se uči, česar se ne ve za gotovo, zavoljo veljave, da ima več moči, kar se je s takimi posvetovalo, in zavoljo miru, da nimajo nekateri prilike k mermranju, zato je treba zavoljo prvega vzroka posvetovati se s pametnejšimi, zavoljo drugega z imenitnejšimi, zavoljo tretjega se vsemi, katerih je videti, kakor bi se tikala tista reč.

Nekateri čudeži, ki so se zgodili po smerti svetega očeta Frančiška.

(Popis svetega Bonaventure.)

IV. O rešenih iz nevarnosti na vodi.

1.

Neki mornarji so bili v veliki nevarnosti. Ko so bili še deset milj od Barulitanske loke, je nevihta tako hudo narastla, da so se bali in tresli za življenje; veržejo tedaj mačke. Ali razburjeno morje jim poterga vervi, mački ostanejo na dnu in valovi sučejo ladjo ter jo mečejo sem ter tja. Po božji volji naposled nevihta potihne, morje se pomiri. Zdaj gredo mornarji iskat mačke in ko vidijo vervi, ki so plavale po verhu, si prizadevajo na vso moč, da bi jih potegnili iz globočine. Ker pa sami tega niso bili v stanu storiti, prosijo in kličejo na pomoč več svetnikov, ali zastonj! — cel dan vlečejo in se trudijo, pa še enega ne potegnejo iz morja. Mej njimi je pa bil neki mornar, Perfekt z imenom, ki ni bil eden naj boljših ter se je rad norčeval iz svetih reči; tudi zdaj reče posmehovaje se svojim tovarišem: „Glejte! vse svetnike

ste klicali na pomoč, pa, kaker videte, nobelen vam ne pomaga. Pokličimo še tistega Frančiška, ki je še nov svetnik, bomo videli, ali se spusti on v globočino, da nam prinese vunkaj mačke“. Perfektov svet se dopade drugim mornarjem, ali dobro ga oštejejo zaradi zasmehovanja svetih reči in potem se priporočijo priserčno svetemu Frančišku ter storijo prostovoljno obljubo, in glej! — brez njihovega prizadevanja splavajo mački na verh morja, prav kaker bi bili leseni in ne železni.

2

Neki popotnik se je peljal po morju, ves oslavljen na telesu po hudi merzlici. On je bil pobožen častivec svetega Frančiška, izvolil si je tega svetnika za svojega nebeškega pomočnika. Zgodilo se je pa, da je zmanjkalo vode za piti, in on, ki še ni bil popolnoma zdrav, je terpel hudo žejo. Na glas začne tedaj klicati: „Pojdite sè zaupanjem in natočite čašo, sveti Frančišek je napolnil mojo posodo z vodo“. In res so našli polno okusne vode posodo, ki so jo bili pustili poprej prazno. — Neki drugi dan, ko je nastala huda nevihta in je bila ladja v veliki nevarnosti, da se potopi, je jel ravno ta bolnik vpiti okoli po ladji: „Vstanite naglo vsi in pojdite naproti svetemu Frančišku, ki prihaja le - sem. Glejte, tukaj je, da nas reši“. In ves objokan pade na svoj obraz ter počasti svetnika. Komaj pa je videl svetnika, že je bil popotnik popolnoma zdrav in morje se je pomirilo.

3.

Brat Jakob Reatinski se je peljal nekega dne z drugimi manjšimi brati v čolničku čez neko reko. Ko pridejo do obrežja izstopijo drugi bratje, on pa se je pripravljaj zadnji, da zapusti čolnič. Ali po nesreči se preverne čolniček, brodnik splava na suho, brat Jakob pa se pogrezne v globočino. Vsi prestrašeni zdihujejo bratje, ki so bili na bregu ter priserčno prosijo svetega očeta Frančiška, da bi hitel na pomoč svojemu sinovi; brat vtopljenec pa, ki ni mogel z ustmi, je klical sè sercem na pomoč svetega očeta. In glej, s pomočjo svetega Frančiška je hodil po dnu globoke reke, kaker po suhem, zgrabil je potopljeni čolnič ter prišel srečno na breg. In, kar je še posebno čudno, bratova obleka ni bila niti vmazana niti mokra.

4.

Manjši brat, Bonaventura z imenom, in še dva druga moža

so se peljali po nekem jezeru. Ali v sredi vode se jim poškoduje slaba ladjica in ker se napolni naglo z vodo, se ž njo vred potopijo vsi trije. Ali z velikim zaupanjem kličejo svetega Frančiška na pomoč. In ne zastonj! ako ravno je bila polno vode se naenkrat vzdigne ladjica in s pomočjo svetnikovo se pripeljejo srečno h kraju.

5.

Neke mornarje iz Jakina je prehitela strašna nevihta na morju; v veliki nevarnosti so bili, da se potopijo. Že obupajoč nad svojim življenjem začno prav ponižno in pobožno svetega Frančiška klicati na pomoč, in glej, prikaže se velika luč na morju in nato naenkrat potihne nevihta, kaker bi bilo dano svetniku zaradi čednosti njegovih, da more zapovedovati vetrovom in morju.

Še mnogo drugih čudežev, ki se ne dajo vsi zapisati, se je zgodilo na morju na priprošnje svetega očeta Frančiška; mnogim, ki so že obupali, je bilo pomagano v nevarnosti. In nič čudnega ni, ako mu je bila dana, ko je že kraljeval v nebesih, oblast čez vode; saj vemo, da so mu bile pokorne pozemeljske stvari, tudi ko je še živel na svetu! —

V. O rešenih iz spon in ječe.

1.

V Romanji so obdolžili po krivem nekega služabnika, Gerka po rodu, da je okradel svojega gospodarja. Obsojen je bil, veržen v strašno ječo ter vkovan v spone. Hišna gospa pa je imela vsmiljenje sè služabnikom, in ker je bila prepričana, da je nedolžen, je neprenehoma prosila moža, da bi izpustili hlapca iz ječe. Ali mož je bil terdega serca in je ni hotel vslišati; ona se oberne torej s prošnjami svojimi do svetega Frančiška, ter z obljubo priporoči nesrečnega svetnikovi milosti. In res, kmalu mu je stal pomočnik nesrečnih na strani. Milostivo obišče jetnika, dotakne se spon, ki padejo proč, odpre mu vrata ter ga pelje za roko vun iz ječe. Zdaj mu pravi: „Jaz sem tisti, ki te mu je priporočala pobožno tvoja gospa“. Ves prestrašen počne iti rešenec po prepadu, ki ga je delala velika skala, na kateri je stal grad z ječo, ali po svetnikovi pomoči se naenkrat najde na planem. Verne se k svoji gospodinji, in ko ji pove čudežno svojo rešitev, je bila še bolj vneta v ljubezni do Jezusa in še bolj pobožno je častila služabnika Božjega, svetega Frančiška.

2.

Neki vbožec je bil dolžan nekemu ošabnemu vojaku nekaj denarja. Zavoljo vboštva mu ni mogel plačati dolga, ko ga je terjal. Vojak ga tedaj prime in ko ga dolžnik prosi pri ljubezni do svetega Frančiška, da bi mu še prizanesel, ter čakal še nekoliko časa, posmehuje se mu zaničljivo. „Kaj?“ pravi prevzetnež, „jaz te bom zaperl v tako ječo, da ti ne bo mogel pomagati niti Frančišek, niti kedo drugi“. In res stori tako. Poišče temno ječo ter verže vanjo v spone vkovanega moža. Ali kmalu mu stoji na strani sveti Frančišek; zlomi spone, odpre ječo ter pelje nepoškodovanega na njegov dom. Tako je rešil svetnik jetnika, ki je v njegovo pomoč zaupal, ošabni vojak pa je postal vsled tega čudeža ves pohleven.

3.

Nekega Aljberta iz Aréca so po krivem obdolžili nekega dolga ter ga vergli v hudo ječo. Mož se je ponižno priporočal svetemu Frančisku, ker je ljubil red manjših bratov in je mej svetniki imenovanega posebno častil. Rekel pa je upnik, ki ga je po krivem tožil, brezbožno, da ne more ne sveti Frančišek in tudi Bog sam ne rešiti jetnika iz njegovih rok. Ali glej, prigodilo se je, da se je jetnik ta dan pred praznikom svetega Frančiška svetniku na čast postil ter dal sebi odločeno jed nekemu vbožcu. Ponoči pa se mu prikaže, ko je čul, sveti Frančišek, in komaj vstopi, vže padejo jetniku spone z rok in z nog, vrata se odpro sama od sebe in prost gre mož iz ječe na svoj dom. Koliker časa je še potem živel, vedno je izpolnjeval storjeno obljubo; vsako leto se je postil pred praznikom svetega Frančiška in sveča, ki jo je imel navado darovati, je bila vsako leto za eno unčo težja.

4.

Pod papežem Gregorjem IX. so zatožili nekega moža iz Alizije, Petra po imenu, da je krivoverec. Vjeli so ga v Rimu in na povelje svetega očeta so ga dali Tiburtinskemu škofu v zapor. Zažugali so pa temu, da mu bodo vzeli škofijo, če mu jetnik ujde; zato ga verže dobro vklenjenega v temno ječo ter mu daje le po malem jesti in piti. Ravno ta dan pred praznikom svetega Frančiška je bilo, in jetnik, ki je to izvedel, se je jel priserčno pripočati svetniku, da bi se ga vsmilil. Bog je vslišal njegove prošnje

in zdihovanje, ker se je bil v sercu resnično odpovedal krivi veri ter je častil svetega Frančiška. Že je nastal mrak na praznik svetnikov, ko stopi sveti Frančišek v ječo jetnikovo. Pokliče ga po imenu ter mu zapove, da naj vstane. Prestrašen vpraša mož, kedo je, in izve, da ima pred sabo svetnika, ki ga je klical na pomoč. Ko vidi, da mu padajo spona zlomljene z rok in nog in da se mu odpirajo vrata sama od sebe, ves zavzet ni v stanu bežati, ampak samo do vrat pride, ter vpije, da letijo od vseh strani skupaj prestrašeni čuvaji. Ti, ko zagledajo, da so spona zlomljene in mož da je prost, naznanijo čudoviti dogodek škofu, ki pride nato v ječo in spozna mogočno roko Božjo. Spona so potem prinesli pred papeža in kardinale, in ti so se čudili temu, kar se je bilo zgodilo, ter hvalili Boga.

5

Neki Gvido, rojen v gradu ali mestecu imenovanem po svetem Geminianu, je bil po krivem zatožen, da je ostrupil nekega moža in da misli in namerja na enak način spraviti s tega sveta tudi sinu tega moža in vso njegovo družino. Vjet je bil in vkle-njen ter veržen v ječo. Ali on je zaupal v Gospoda in ker je vedel, da je nedolžen, se je priporočil svetemu Frančišku, da bi ga on branil. Deželska oblast je sklenila se vsakeršnimi martrami prisiliti ga, da bi se spoznal krivega. Ali Bog ga ni zapustil. Ravno tisto noč, ko so ga mislili drugo jutro martrati, ga obišče sveti Frančišek v ječi. Do jutra ga je obdajala nebeška svitloba, serce mu je bilo napolnjeno z veseljem in tolažbo, in zaupal je na nebeško pomoč tudi v naj hujših martrah. V jutro res pridejo rabeljni, ga peljejo iz ječe ter veržejo na tezalnico. Brez prenehanja skušajo nad njim naj hujše martre, da bi ga toliko hitreje pripravili k spoznanju, ali pri vsem tem ni bilo videti na obrazu nedolžnega, da bi čutil bolečine. Nato zažgo pod njim velik ogenj, ali celo dolgi lasje, ki so mu segali do tal, se mu niso zasmodili. Naposled vlijejo vrelega olja čezenj, pa tudi to mu ne škoduje, ker mu pomaga nebeški zavetnik njegov, sveti Frančišek. Izpustijo ga torej ko nedolžnega in zdrav se verne domov.

Marko d' Aviano.

III.

Vže je bil pa tudi zadnji čas, da je dobilo stiskano mesto pomoči. Sila je bila do verhunca prikipela. Vže 16. malega serpana je bil Dunaj obdan od 25 tisoč turških šotorov. Streljanje na mesto se je precej pričelo; od vseh strani so letale nanj železne kugle. Zdaj tu zdaj tam je nastal ogenj in žugal vpepeliti mesto; dan za dnevom so turški podkopi leteli kvišku, da se je mesto kar treslo in kos za kosom podiralo mestno zidovje. Potem so navadno turški vojaki, janičarji imenovani, sè vso silo mesto naskočili — in to je terpel osem tjednov. Proti dvesto tisoč Turkom, ki so mesto oblegali, se je branilo s hrabrostjo, kakeršno daje le terdno zaupanje v Boga, okoli šestnajst tisoč vojakov, ktere so pogumno podpirali tudi meščani. Ali na zadnje je vže skoraj vsem vpadlo upanje, zakaj Turki so se v podzemeljskih podkopih če dalje bolj bližali notranjemu mestu, ter rušili mestno zidovje; začelo je primanjkovati živeža; naposled so nastale še hude bolezni, ki so bolj in bolj manjšale število mož, ki so branili mesto.

Pomoč je bila pa blizu. Vojska, ki jo je peljal na pomoč poljski kralj, se je po prigovarjanju patra Marka hitro začela pomikati naprej ter je stala 11. kimavca na gori Kalenberg. Še tisti dan so prijeli kristijani sovražnikove pešce, ki so stali ob Donavi. Pri tej priložnosti pokaže knez Ljubomirski patru Marku neki grič, ter pravi: „Pater Marko, če nam da Bog, da se polastimo jutri onega kraja, pa bomo vže dosti dobili.“ Ta pa ga zaverne: „Kaj govori Vaša Visokost? Ta grič zasesti? Jutri bo Dunaj naš.“ Knez nato pravi: „Če se to zgodi, bo očit en čudež.“ —

In zgodilo se je, kaker je prerokoval pater od Boga navdijen. Turški poveljnik Kara Mustafa ni hotel verjeti, da bi se Dunaju res bližala pomoč, in ko je zvedel, da se res, ni storil ničesar, da bi ji zaperl pot; v svoji ošabni preslepljenosti je mislil, da se mu bo mesto kar samo vdalo. Prišlo je pa drugači.

Napočil je 12. kimavec, nepozabljiv dan rešitve mesta Dunaja. Bila je nedelja. Sveta cerkev je obhajala praznik „previdnosti božje“. Pater Marko je bral v kapelici, posvečeni svetemu Leopoldu, patronu Avstrije, zarano sveto mašo. Poljski kralj sam

mu je stregel. Tri in trideset knezev je klečé prosilo Boga za mogočno pomoč njegovo, ter prejelo iz roke patra Marka sveto obhajilo. Namestu: „Ite missa est“ je rekel pater Marko: „Vinces, Joannes!“ „Zmagal boš, Janez!“ Po maši je dal celi armadi sveti blagoslov z besedami: „Naznanjam v imenu Gospodovem: zmagali boste, ako zaupate v Boga!“

Sonce je ravno začelo vzhajati ter je prijazno posevalo na bojno polje, ki se je lesketalo od svetlega orožja, — vže je bilo dano znamenje, da naj se prične bojevanje. S krikom „Bog je naša pomoč!“ so kerščanski vojaki Turke napadli. Vojska je bila strašna. Junaško so se bojevali kristijani, pa tudi Turki so se hrabro branili; sleherni je vedel, da gre tu za življenje in smert, da se ima določiti, ali naj zmaga križ ali polomesec. Vsled strašnega streljanja je dim, kaker gost oblak, sonce otemnil; veliki turski kanoni so pokali, da se je zemlja tresla, ter bljuvali smert in pogubo mej kerščanske verste. V sredi boja, mej gostim ferčanjem kugelj in puščic, se je pokazala zdaj tu zdaj tam, enako tolaživnemu angelju, vsem vajakom znana, častitljiva postava patra Marka, ki je, križ v povzdignjeni desnici, navdušen z močnim glasom klical nevernikom: „Glejte križ Gospodov, bežite sovražne čete!“ In bežale so. — Tolik strah, tolika groza jih je prešinila, da kerščanski poveljniki skoraj svojim očem niso verjeli; bali so se zvijač, dokler niso bili prepričani o popolni zmagi.

Drugi dan, 13. kimavca, so obhajali zmagovavci mej veličastnim zvonjenjem vseh zvonov slovesen vhod v mesto. Nasproti jim je prijezdil poveljnik dunajske posadke, grof Štaremberg. Kralj Janez Sobjeski ga objame ko prijatelja in tovariša v boju. V cerkvi avguštinjanski so se vojvodi Bogu zahvalili za slavno zmago; Sobjeski sam je zapel zahvalno pesen: „Te Deum laudamus“ in natlačeno ljudstvo je pelo za njim. Vsi so bili tudi polni hvaležnosti do tako pobožnega kaker pogumnega kapucina. „Vaš blagoslov in vaša molitev“, je rekel hrabri poljski kralj patru Marku, „nam je včeraj pripomogla k slavni zmagi“. Ponižni redovnik pa mu odgovori: „Ne, Veličastvo, Bog nam jo je dal, in hrabrost Vašega Veličanstva nam jo je priborila“. Cesar pa, ki je po zmagi tudi prišel na Dunaj, se mu je preseréno zahvalil za vse, kar je storil za cesarstvo in mesto Dunajsko ter je zanaprej še bolj spoštoval ponižnega patra, še tesnejša je postala zveza mej njima.

III.

Ozrmo se zdaj nekoliko na značaj cesarjev in na vzroke prijateljske zveze mej njim in vbogim kapucinom.

Cesar Leopold I. je po sklepih previdnosti božje v silno hudih časih, mej strašnimi vojskami in stiskami skoraj pol stoletja vladal Avstrijo. On je bil izversten vladar, zvest sin svete cerkve in v resnici pobožen mož. Vsaki dan, odkar je prevzel vlado, je ponavljal ta sklep: „Tudi ko cesar hočem biti sè svojim Bogom tako zvezan, da ga ne bom razžalil, tudi v najmanjši reči ne“. Eno slabost pa je imel ta blagi mož, to je bila neka malosercnost in omahljivost, ketere se je pa sam dobro zavedal, in zato je iskal moža, na čiger pravičnost in zvestobo bi se mogel popolnoma zanašati, moža, ki bi se nanj smel naslanjati sè vsem zaupanjem. V osebi patra Marka mu je poslala previdnost božja takega moža. Vborni kapucin, ki ni bil navezan na posvetne reči, ki je bil brez sebičnosti, brez strahu pred ljudmi, ter je v vseh rečeh Boga in njegovo čast pred očmi imel, on, ki je bil pripravljen vsako uro dati zanj svoje življenje, ta vborni kapucin je bil mož, kakeršnega je iskal cesar, da bi mu bil terdna podpora v vseh dvojbah in nevarnostih. Vbozemu kapucinu pa je bil cesar Leopold orodje, keterega se je Bog posluževal v zveličanje in osrečenje kerščanstva, in zato je iz Boga izviralo prijateljstvo in vdanost do njega. Taka je bila tedaj vez, ki je vezala velikega cesarja z dušo, sicer preprostega, da vender tako mogočnega kapucina. — Akoravno je pater Marko od začetka iz ponižnosti, dokler mu ni bilo to od vikših prepovedano, vsa pisma cesarjeva sežigal, se jih je vender ohranilo še sto in petdeset. Vse skerbi, ki so ga težile, velike, zadevajoče cesarstvo in vladanje, kakor tudi manjše, zadevajoče njegovo družino, je razodeval svojemu zvestemu duhovnemu prijatelju ter ga prosil sveta in tolažbe, pred vsem pa molitve in svetega blagoslova. Ohranjena pisma delajo čast obema, redovniku, ki je s pravo apostoljsko odkritosercnostjo opozarjal cesarja na njegove slabosti, pa tudi cesarju, ki je sprejemal opominjevanje njegovo s pravo kerščansko ponižnostjo. Besede, ki jih je priprosti kapucin pisal najmogočnejšemu vladarju, morejo priti le iz serca, ki ne pozna nobenega strahu pred ljudmi. „Kaker je Vašemu cesarskemu Veličanstvu pred vsem na sercu čast božja“, piše pater Marko v nekem pismu, „tako, prosim, imejte vselej pred očmi tu di grehe, ki se storé po opuščanju, katerih nasledki so včasih hujši,

kaker pa nasledki grehov iz djanja. Ti namreč škodujejo osebi sami; oni pa se raztegujejo čez mnogo duš, čez cele dežele in kraljestva. Iz njih poganjajo dosledno drugi grehi, se množijo in rastejo, ter vzročijo tako božjo jezo in kazen. Govorim Vašemu cesarskemu Veličanstvu sè vsem spoštovanjem; ker Vas pa iz celega serca, odkritoserčno in nesebično ljubim, moram želeti, da si Vaše Veličanstvo pridobi vse dobro na duši in telesu“. Ravno tako ginja in spodbudno je, kar je kerščanski vladar redovniku odgovoril: „O, kako o pravem času mi je prišlo očetovsko opominjevanje Vaše Častitljivosti in za gotovo se bom na vso moč prizadeval, da spoznam grehe, ki jih storim po opuščanju, in da bom svoje težke dolžnosti zvesteje izpolnjeval. Pa, Vaša Častitljivost ve, da to ni lahko, da sem osamljen in da je nemogoče za vse vedeti. Moram pa tudi pripoznati, da sem po svoji natori zelo nagnjen k dvojbi in nedoločnosti, da se ne znam precej poprijeti terdnih sklepov. Pri vsem tem pa bom storil po Vaših očetovskih nasvetih in če tega do zdaj še nisem storil, hočem storiti brez odlašanja, kaker sem vže poskerbel, da se neketeri izpeljejo. K temu pa zopet silno potrebujem Vaše svete priprošnje“.

Cerkvena, zlasti redovna in misijonska naznanila.

Gorica. — Ob svojem mesečnem shodu, v nedeljo 9. sušca, so zložili bratje in sestre tretjega reda goriške skupščine za „se-rafinsko vseučilišče“ v Rimu 70 glđ. Sveti Frančišek in Anton naj izprosita vsem obilno nebeško povračilo!

Rim. — Prečastiti pater Egidij Kortonski, generalni minister kapucinski, so izdali 28. grudna 1883 pismo do tistih bratov in sester tretjega reda svetega Frančiška, ki so vpisani pri patrih kapucinih. Prosijo podpore za redovne misijone in misijonske naprave na Jutrovem, zlasti za veliki mejnarodni noviciját v Budži pri Zmirni ter za kolegij, to je latinske šole, ki jih imajo v Plovdivu (Filipopolju) v tako imenovani Vshodni Ruméliji mej našimi brati bolgarskimi Sloveni. Da bi pospeševali nabiranje milostinje v ta blagi namen, se obračajo zlasti ljubeznjivo do ravnateljev redovnih časopisov, ki jih imajo patri kapucini do zdaj sedem, dva laška, dva

francoska, enega angleškega, enega španskega in enega poljskega. Tudi pri nas na Slovenskem so skupščine tretjega reda vstanovljene v kapucinskih cerkvah. Njim priporočamo torej tudi mi kapucinske misijonske naprave na Jutrovem, ravno tako kakor našim „serafinsko vseučilišče“ v Rimu in frančiškanske misijone.

Carjigrad. — Da bi bil v tretjem redu tudi kakov turski paša, tega bi si naši bravci gotovo ne bili mislili; pa je vender res. Ta paša je divízijski general in vojni adjutant suljtanov: German-Lambert-Jožef-Aljbert fon Silgen. Seveda ni turek po rodu in še menj po veri, temuč pravi katoličan je, eden izmej pruskih oficirjev, ki jih je nemški cesar poslal suljtanu, da mu v red spravijo tursko vojsko. Ta dan pred svečnico je bilo, ko je imenitni gospod v generalski uniformi prišel v frančiškansko cerkev v carigranskem predmestju „Pera“ ter pristopivši k oltarju Matere Božje odložil sabljo in v čudež vsem, ki so bili pričujoči, iz rok patra Aniceta prejel škapulir in konopec svetega Frančiška.

Anam. — Francozje so se nazadnje vender le polastili v poslednjem času mnogo krat imenovane tonkinske terdnjave Bak-ninj; ali je s tem vojska končana, se bo kmalu videlo. O preganjanju, požiganju in moritvi, v zadnjem zvezku omenjeni, imamo zdaj vže natančniša naznanila. Mašnik, ki so ga vmorili razdraženi ajdovski anamiti, je bil tamkajšnji domačin, pater Hok, oskerbnik fare Njando na reki Ma v okrajini Tanj-Hoa. Ravno na novega leta dan je bilo, ko je izvedel pater Hok, da imajo priti nadenj vojaki tamkajšnje ajdovske okrajne gosposke. Skušal je torej, ko je odmaševal, rešiti se z begom. Šel je na čoln, da bi se prepeljal na drugo stran reke. Ž njim je šlo sedem katehistov in domačih njegovih, pa dva druga kristijana, ki sta imela veslati čoln. Ali komaj so v čolnu, kar pridejo biriči. Veslavecema na mestu odsekajo glave; mašnika zvežejo, nazaj peljejo v vas in tam na sredi terga odsekajo glavo tudi njemu. Truplo nesó v cerkev, kjer ga privežejo za neki steber. Nato zberó vse kristijane, koliker jih morejo dobiti, in tudi nje, pa žive, privežejo za cerkvene stebre; noter nanesó veliko množino paliva pa zažgó. Kako strahoviten pogled je bil to, si lahko mislimo. V neznanski grozi in nevsmiljenih bolečinah so kričali vbogi kristijani. Da bi kateri ne ušel, so vojščaki vkrog in krog obstopili gorečo cerkev sè sulicami v rokah. Koliko kristijanov je smert storilo v ognju, ni še znano. To so prvi marterniki letošnjega leta. Cela tista fara je vničena; le vikarij, domačin, Binj po imenu, ki je pridigal ne daleč

od tam, se je rešil. Dve drugi fari ste enako terpeli. Obilno število kristijanov je pomorjenih tudi tam; mašniki, domačini anamitski, so vbežali v gore in poskrili se po gozdih, kjer so ostali brez jêdi več dni. V neki četerti fari je 160 kristijanov izgubilo življenje. Mnogo cerpeti ste imeli tudi dve manjši kerščanski občini.

Ali ne zamérimo preveč vbozim paganom! Vsega so krivi francozje, ki so jim šli deželo in slobodo ropat, in to s koliko ker-voločnostjo! 16. grudna l. i. so osvojili mesto Sontaj. Tam so vjeli 600 vojakov in vse so brez milosti postrelili. 36 ur so plenili mesto in sekali in pobijali, kar so našli živega. O plemeniti francozje!

Egipt. — Srednja Afrika je izgubljena; ne majhina sramota za angleže, ki so se lotili gospodariti nad Egiptom! Sramota čez sramoto je pa to: angleži so poslali v Hartum nekega svojega generala, Gordona po imenu, brez vojske, pa s polno mošnjo denarjev, in sicer pokaj? Zato, da je slovesno oklical krivega preroka za kralja v Kordofanu in, kar je še hujše, dovoljenje dal arabcem, da smejo prodajati ljudi, vboge zamorce, kaker černo živino. Katoliški misijon v Osrednji Afriki je potemtakem pač, žalibog, toliko kaker popolnoma vničen in končan.

Melanezija. — V prvem zvezku letošnjega leta smo povedali, da so na avstralijskem otoku, imenovanem „Nova Britanija“, černci požgali misijonsko poslopje ter vgrabili misijonarjem celo obleko. To naznanilo moramo popraviti. Poslopje je res pogorelo in ž njim je zgorelo vse, kar so imeli misijonarji, tudi najpotrebniša obleka. Vender škoda ni preneizmerna, ker je bilo poslopje le slamnata koča. Zažgali pa, kaker pišejo zdaj misijonarji, niso černci (divjaki domačini), temuč neki naseljeneec, ki tam prideljuje bombaž. Divjaki so bili celo žalostni ter so se ponudili, da bi maščevali misijonarje, česer ti seveda niso sprejeli. Vender so černci hudobnežu pokončali njegove bombaževe nasade. Misijonarji so v obleki, ki so jo dobili na pôsodo, na neki angleški ladji prišli v Sidnij, glavno mesto avstralijske dežele Njúsásvzéljs. Tam hočejo kupiti dve novè ameriksanski hiši. Te se lahko prevažajo, pa so za Novo Britanijo zadosti terdne; koliker namreč dopuščajo tla, ki se pogostoma potresajo. Tudi mislijo kupiti majhino ladjo, da se bodo mogli voziti od otoka do otoka, keder jim bo treba. Zastran divjakov so polni zaupanja, ker so jih spoznali za miroljubne ljudi, ki hrepenijo po kerščanskem nauku.

Zahvala za vslišano molitev.

Iz *Železnikov na Kranjskem*:

Bila sem celih šest mesecev bolna na očeh, da nisem čisto nič videla, vsled mreene, ki se mi je naredila. Poskušala sem vsakoverstna zdravila, kar mi je kedo svetoval, a vse brez vspeha. Ker sem pa tudi na „Cvetje“ naročena ter sem brala v njem, kolikim je že Bog pomagal na priprošnjo svetega Antona, tedaj sem se tudi jaz sè svojim možem obrnila sè vsem zaupanjem do tega mogočnega pomočnika. Molila sva skozi vseh šest mesecev „responzorij“ k svetemu Antonu in opravljala devetdnevnicu k naši ljubi Gospe presvetega Serca ter obljubila po „Cvetju“ razglasiti zahvalo, ako Bog dá, da bi vsaj toliko videla, da bi me ne bilo treba v cerkev voditi. — In res pošlje Bog mej tem časom človeka, ki mi nasvetuje, kam naj se obrnem za zdravjem. Dala sem se „operirati“, kar se je tako hitro in srečno zveršilo, da sem vže v petnajstih dneh na obe očesi zopet videla, ter upam, da bo še čedalje boljše. Zadobljeno zdravje pa pripisujem le priprošnji svetega Antona, svete Lucije in naše ljube Gospe presvetega Serca, za kar jim bodi tukaj očitno tisočera zahvala izrečena.

Jerica Čemažar.

Iz *Selc na Kranjskem*, 17. svečana 1884:

Mojo mater je hudo bolela leva roka, tako, da ni mogla nič delati ž njo, tudi po noči ne v miru počivati. Veliko reči sem skusila, pa ni vse nič pomagalo. Kar mi pride na misel, da sem brala v „Cvetju“, kolikerim je že sveti Anton pomagal. „Tudi mene bo vslišal“, pravim in plačam eno sveto mašo, da bi se brala na njegovem altarju na čast Materi Božji. Precej je bolečina toliko nehala, da je mogla mati pri miru počivati, in nadalje se boljša dan za dnem tako, da zdaj že opravlja kmetiška dela. Tudi je v hudi bolezni že pred enim letom zadobila zdravje. Za vse to bova mati in jaz, dokler bova živeli, Boga hvalili in častili. Tudi iz serca želim, da bi se česčenje svetega Antona Padovanskega čedalje bolj razširilo mej Slovenci.

Liza M. E.

Iz *Tersta*, 27. svečana 1884:

O pričetku tekočega leta sem bila v veliki stiski, v silnih dušnih in telesnih težavah. Zatekla pa sem se s polnim zaupanjem k Bogu, Devici Mariji, svetemu Jožefu in svetemu Antonu Padovanskemu, in že 5. svečana je bila moja prošnja popolnoma vsli-

šana. Zato se priserčno zahvaljujem Bogu, ki me je vslišal na prošnjo svoje Matere, svojega rednika svetega Jožefa in preljubega svetega Antona Padovanskega, ter naznanjam to zahvalo v slavo Božjo in njegovih svetnikov in vernim v spodbujenje.

A. Š.

Iz Gor na Goriškem, 28. svečana 1884 :

V veliki nevarnosti sem se bil priporočil svetemu Antonu, čudodelniku. Ker sem prevérjen, da mi je bilo tudi vsled tega pomagano, izrekam tu svojo zahvalo za izkazano mi pomoč. Zopet nov dokaz, kako dobro je, če „svetnike častimo in na pomoč kličemo“.

S. T.

Iz Ljubljane, 2. sušca 1884 :

Kaker mlad vojak sem bil večkrat v cerkvi svetega Antona v Padovi, ali žalibog, da sem malo ali nič vedel o tem svetem pomočniku. Zdaj pa imam „Cvetje“ ter vidim, koliko zahvale prinaša daleč okrog od ljudi, katerim je sveti Anton zdravje povrnili, ali jih je obvaroval drugih nesreč. Tudi jaz sem imel (v stanovanju?) fantička, 10 let starega, iz perve šole, ki je 3. prosinca letošnjega leta začel tožiti, da ga mraz jobhaja po životu, in nato je bila njegova bolezen vsak dan hujši. Spovednik in zdravnik sta oba izgubila misel, da bi še kedaj ozdravel; vse njegovo obnašanje je bilo vže kaker človeka, ki ima skleniti življenje. Jaz sem omenil, da bi opravili zanj devetdnevnic. Res smo nato molili skupaj oče in mati njegova, kaker tudi jaz in moja žena. Tukaj v samostanu pa se je brala ena sveta maša pri svetem Antonu za njegovo zdravje. In vslišani smo bili; fantič je v resnici ozdravel. Le zavaljo hude njegove bolezni ga spovednik in zdravnik še ne pustita v šolo, dokler se popolnoma pokrepča.

J. G., tretjega reda.

Iz Vidma na Laškem, 10. sušca 1884 :

Dovolite, prečastiti oče, da k dišečemu cvetju, ki se nabira v zvezkih Vašega čislanege časopisa, tudi jaz priložim ponižno vijolico, ki sem jo po milosti našega svetega očeta Frančiška in mogočni priprošnji svetega Antona Padovanskega mogla vtergati le-te pretekle dni. Stiskana neprenehoma več ko dve dolgi leti od strahov in viharjev v svoji duši, včasih že kaker iz uma, sem preživela svoj čas v britkih solzah. Keder sem sprejela svete zakramente, kar se je zgodilo vsaki teden, sem čutila nekoliko polajšanje, ali vboga sem ga morala malo trenotkov potem drago plačati z dolgimi urami nepreterganega joka. Koliko noči sem prebila brez

spanja sè strahovi in prikaznimi pred svojimi dušnimi očmi! Zdelo se mi je včasi, da me hoče napasti gerda peklenska pošast ter me vreči v prepad. Moral je biti skrit červ, ki mi je počasi glodal serce, ali moj slabi, oslepljeni um ga ni znal najti. Dasiravno se mi je zdelo, da sem v tolikih izpovedih (tudi vesoljnih) izprala iz duše černe madeže nabrane v letih mladosti, ki sem jo le premalo redno preživela, vendar me je nekaj grizlo brez prestanka ter nisem imela ni miru ni pokoja. Da bi bilo vtegnilo ostati kako pregrešenje, ki ga nisem mogla zaslediti v celi versti izpovedi, to me je trápilo tako britko, kaker bi me ne bila še tako težka telesna bolezen.

Ali Bog ne zaverže skesanega in potertega serca. Kar sem vzela nase blagoslovljena znamenja frančiškanska, sem vedno imela neomejeno zaupanje v svetega očeta Frančiška in bolj od prvih let natorno zaupnost do Marije Device, kateri sem se bila posvetila ko hči, ter do slavnega čudežnika svetega Antona. Ti so imeli pripeljati v loko mojo dušo, ki se je vozila po tako vihnem morju. Začela sem posebne devetdnevnicе njim na čast, s tem namenom sem pristopila večkrat k svetemu obhajilu, opravila sem kak post ali kako drugo spokorno delo, priporočila sem se v molitev osebam svojega znanstva; kar sem le vedela in znala, vse sem storila, da bi zadobila, česer sem prosila. Naposled sem se lotila pobožnosti trinajstih torkov svetega Antona in nekaj dni nato sem prisegla pred altarjem naše ljube Gospe presvetega Serca, da ne odjenjam s prošnjami, dokler bom vslišana, tudi sem obljubila, da očitno naznanim izprošeno dobroto. Ko je minil tretji torek, tri dni nato, prvi petek sušca meseca, sem v resnici prejela milost, ki sem jo tolikanj želela. V roke prečastitega patra gvardijana kapucinov videmskih sem položila s polnim zaupanjem, kakeršnega prej nisem imela nigdar, breme, ki me je težilo in zdaj nimam sape zadosti, da bi, kaker želim, hvalila previdnost božjo, presladko mater Marijo in svetega Frančiška in Antona za dobroto, ki so mi jo izkazali. Zvesta svoji obljubi želim, da se razglasi tolažljivi dogodek, ter se zanašam, prečastiti oče, da ne boste odrekli prošnje duši, ki se je spametila. Ako bi zahtevali dokazov, da se prepričate o resnici tega, kar sem pisala, gori omenjeni prečastiti oče gvardijan kapucinov videmskih jih bodo lahko podali, ker so oni sami poterpežljivo mi na strani stali. S terdnim upanjem, da dosežem, kar sem Vas prosila, ter da bom v prihodnjem zvezku našla, kar se mene tiče, zahvaljujem se Vam priserčno ter priporo-

čevaje Vas, koliker je v moji moči, Gospodu, Vam poljubljam roko
 Kolegij sv. Duha v Vidmu. najvdaniša služabnica
 K — a M — č.

Sè Slivnice pri Mariboru:

Enkrat sem nesel dvanajst korporalov v papir zavutih od šolskih sester iz pranja in več drugih nakupljenih reči. Hotel sem si te reči nekoliko v red spraviti. Položim torej vse vkup na tla ter začnem zlagati. V pozabljivosti pustim tisti zavitek korporalov na tleh in otidem. Tam pa je največ ljudstva sem ter tja hodilo. Čez eno uro se zmislím na korporale. Hitro jih grem nazaj iskat, ali nič ni najti. V tej zadregi zdihnem k svetemu Antonu ter se mu priporočim rekoč: „Ti si pomagal vže tolikim, ki so te na pomoč klicali, vslíši tudi mene. Jaz se ne ganem s tega mesta, dokler mi teh reči nazaj ne spraviš. Bolj hvaležen ti hočem biti zanaprej in tudi drugim priporočati zaupanje na tvojo priprošnjo.“ Kake pol ure sem tako hodil semtertja ter milo zdihaval, kar zagledam nasproti nekega moškega, ki ima na korbici tisti zavitek. Kaker bi mi ga sam sveti Anton prinesel naproti, tako se mi je zdelo. Hitro stopim k njemu ter ga vprašam: „Kje ste pa dobili tisti zavitek?“ „Ali je vaš?“ pravi on in jaz, da je. „Tam sem ga našel“, pravi nato, „pri zidu naslonjenega, pa sem ga vzel, da ga ne bi kedo drugi daleč odnesel. Če pride kedo iskat, sem mislil, mu dam nazaj, če ne, dam na oznanilo“.

Zopet se mi je ena velika nesreča zgodila. Ogenj me je obžgal po licu, da sem bil kaker glavnja v obličje. V velikem strahu sem bil za ljubo zdravje, posebno pa za oči, ker sem mislil, da ne bom več zagledal svetlobe. Ali prosil sem pomoči svetega Antona ter dal za eno sveto mašo njemu na čast in hvala Bogu! berž nato sem naglo ozdravel.

F. M., cerkvenik.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo:

rajni brat Frančišek (Peter) Kumar, tretjerednik goriške skupščine; Marija (Margareta) Flajšman † 5. febr., Marija (Klara) Golob † 1. marca, Marija (Katarina) Poljanšek † 13. marca, tretjerednice kamniške skupščine; neka duhovna občina, da bi se v njej mogel obhajati misijon; zidanje neke cerkvice svetega Jožefa.
